

Наближаваше срѣдъ ноќь, но на бивуака никой още не мислеше за сънъ. Офицери и опълченци, налѣгали или събрани на купчини, тихо си приказваха прѣмущественно за злобата на деня: за турските звѣрства и прѣстоящия на слѣдующия день бой, въ който никой се не съмнѣваше. И всички съ тревога се питаха: да ли ще пристигне на врѣме Генералъ Гурко съ отряда си.

19 Юлий. Не бѣше се още съвсѣмъ съзорило и свѣтлината отъ горящитѣ околни села се бореше съ настѫпващата дневна свѣтлина, когато почти всичкитѣ опълченци се вдигнаха отъ сънъ.

— Трѣбва да се пригответъ за кървавото хоро, което днесъ ще играемъ, казваха опълченцитѣ. Трѣбва пушкитѣ си да прѣглѣдаме, патрони да нарѣдимъ, па и Богу да се помолимъ.

И опълченцитѣ, като мрави, се разшаваха по бивуака; но и този путь, както и снощи, не се позволи да се палятъ огневе. Още малко и утренното слѣнце освѣти съ своитѣ огнени лжчи, испърво върховетѣ на Срѣдня Гора, а подиръ и цѣлото пространство. Листата на дърветата и трѣвитѣ трѣперливо заблѣщукаха . . . Прѣсния въздухъ бѣ пропитанъ съ ароматъ отъ полскитѣ и растягитѣ въ околнитѣ градини цвѣтя. Легко се дишаше. Вадата, която протичаше край бивуака, легко лакатушаше. Веселитѣ птички зачуруликаха наоколо. Чудно и прѣкрасно утро! Опълченцитѣ бѣха доволни отъ перспективата за встѫпование въ бой. Всичко окреждащо бѣ весело и за смѣно, само зловѣщитѣ пламъци и издигащитѣ се нагорѣ, къмъ небето, облаци димъ, отъ горящитѣ, ей тамъ къмъ юго-истокъ, села, нарушаваха общата гармония. Само тѣ посрѣдъ веселата и прѣкрасна природа ни напомняха, че не далеко отъ настъ върлува Сюлейманъ-Паша съ своята разбойническа армия, съ която неизбѣжно днесъ, а най късно сутрѣ предстоеше да се счепкаме, както казватъ Руситѣ: „не на жизнь, а на смърть“, че тамъ пространството се оглушава отъ писъцитѣ на женитѣ и дѣцата, отъ охнатията и прѣдсмѣртнитѣ стѣнания на раненитѣ и, най на-